

Publicerad: 26.5.2021

Jonas Karlsson, statistiker, tel. 018-25 581

Hållbar utveckling 2021

I korthet

- År 2020 importerades ca 230 GWh elenergi från Sverige, nästan 77 procent av den totala elanskaffningen. Produktionen av vindenergi var år 2020 ungefär 57 GWh (andelen ca 19 procent).
- Det beräknade koldioxidutsläppet var år 2018 ca 8,4 ton koldioxidekvivalenter per person (ca 8,5 ton per person år 2017). Jämfört med år 2005 har utsläppet per person minskat med ungefär 18,9 procent.
- De i lag skyddade naturskyddsområdena på Åland uppgick år 2020 till ca 3 057 hektar landareal och 33 049 hektar vattenareal. Uttryckt i procent av Ålands areal täcker naturskyddsområdena knappt 2,0 procent av landarealen och ca 2,8 procent av vattenarealen.
- År 2020 föddes det 261 barn på Åland, medan antalet döda var 291 personer. Dödligheten har, mer eller mindre, hållit sig på ungefär samma nivå sedan 1951, medan nativiteten har minskat markant sedan 50-talet. I längden innebär detta att befolkningen på Åland blir äldre.
- Majoriteten av de arbetslösa får ett jobb inom sex månader, medan drygt 28 procent av de arbetslösa arbetssökande fick vänta längre än så år 2020.
- Demografisk försörjningskvot är ett mått där man beräknar antalet personer i åldern 0–14 år samt 65 år och äldre per antal personer i åldern 15–64 år (arbetsför befolkning). Den demografiska försörjningskvoten på Åland var år 2020 ca 65,3, och den har visat en stadig ökning de senaste tio åren (den var 53,2 procent år 2010).
- År 2019 klarades i genomsnitt 76,4 procent av brotten som kommit polisen till kännedom upp, en ökning från 75,0 procent år 2018. Sedan 1980 har i genomsnitt 66,2 procent av brotten klarats upp.
- År 2018 var den offentliga skuldens andel av Ålands BNP ca 3,3 procent.
- År 2019 hade de åländska hushållen i genomsnitt ca 49 500 euro/år i disponibel inkomst (2019 års pengar).
- De största inkomstskillnaderna finns normalt i Mariehamn där Gini-koefficienten år 2019 var 30,9. På landsbygden var Gini-koefficienten 25,7 och i skärgården 27,5. Ju högre värde desto större inkomstskillnader.

1. Allmänt om hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett begrepp som introducerades av Lester Brown i samband med FN-rapporten "Vår gemensamma framtid" där han definierar hållbar utveckling som "... tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov"¹.

Världens ledare antog vid ett FN-möte hösten 2015 Agenda 2030 och 17 mål för hållbar utveckling. De globala målen är den mest ambitiösa planen för hållbar utveckling som världens länder någonsin enats om och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor i världen, att främja fred och rättvisa samt att lösa klimatkrisen.

Källa: FN:s utvecklingsprogram (UNDP), <http://www.globalamalen.se>

De globala hållbarhetsmålen tog vid efter Milleniemalet och omfattar förutom tidigare mål om att bland annat bekämpa fattigdom och hunger, att ge alla barn möjlighet till grundskola och tillgång till hälsovård nu även mål inom områden som anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, minskad ojämlikhet inom och mellan länder, miljö och klimat samt mål om fred och inkluderande samhällen. För varje övergripande mål finns specifika delmål och utvecklingen ska följas med hjälp av indikatorer.

Syftet med ÅSUB:s temaområde Hållbar Utveckling är att illustrera Ålands position idag, och där det är möjligt, tidsserier med historisk utveckling. I dagsläget är variationen stor mellan olika områden hur mycket statistik som finns tillgänglig.

Hållbar utveckling utgår ifrån en helhetssyn på människors och samhällets behov, förutsättningar och problem. Hållbar utveckling handlar om att värna om givna resurser, att befolkningen inte lever över sina tillgångar.

¹ Källa: Brundtlandrapporten 1987

Begreppet hållbar utveckling innehåller tre delar, för att nå en hållbar utveckling behövs en balans mellan de sociala, ekologiska och ekonomiska dimensionerna.

- **Ekologisk hållbarhet**, som handlar om att långsiktigt bevara vattnens, jordens och ekosystemens produktionsförmåga och att minska påverkan på naturen och människans hälsa till vad de klarar av.
- **Social hållbarhet**, som handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov tryggas.
- **Ekonomisk hållbarhet**, som handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt.

I denna publikation hittar Ni ett urval tidsserier och diagram som illustrerar Ålands situation idag samt utvecklingen de senaste åren. På vår hemsida (<https://www.asub.ax/sv/temaomraden/hallbar-utveckling>) finns samtliga nyckeltal med förklarande text, diagram samt underlagsdata i Excel-format under *Temaområden – Hållbar utveckling*. Samtliga nyckeltal uppdateras löpande när ny information finns till hands.

FN-indikatorer för hållbar utveckling

Utöver de nyckeltal med text, diagram samt underlagsdata för hållbar utveckling vi publicerar på vår hemsida, samt redovisar i detta meddelande, publicerar vi även de FN-indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling där vi i dagsläget har möjlighet att ta fram åländska data. Agenda 2030 omfattar 17 globala mål för hållbar utveckling och 169 delmål. Syftet är att fram till år 2030 uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling världen över. Verkställandet av målen i Agenda 2030 följs upp med ett flertal indikatorer för hållbar utveckling, samtliga medlemsländer har förbundit sig att framställa nationella uppgifter utgående från dessa globala FN-indikatorer.

Indikatorerna för hållbarhetsmålen ska vara väldefinierade tidsserier som visar vart utvecklingen är på väg inom varje mål. Till den del indikatorerna baseras på vedertagna metoder och har sin grund i statistik är ÅSUB:s målsättning att samla in information som rör Åland i de globala målen och publicera indikatorer och nyckeltal.

FN-indikatorerna redovisar vi dels i tabellformat dels i diagramformat, där det finns tillgängliga data redovisar vi en tidsserie från år 1990 och framåt. FN-indikatorerna finns publicerade på adressen: <https://www.asub.ax/sv/temaomraden/hallbar-utveckling/fn-indikatorer-hallbar-utveckling>

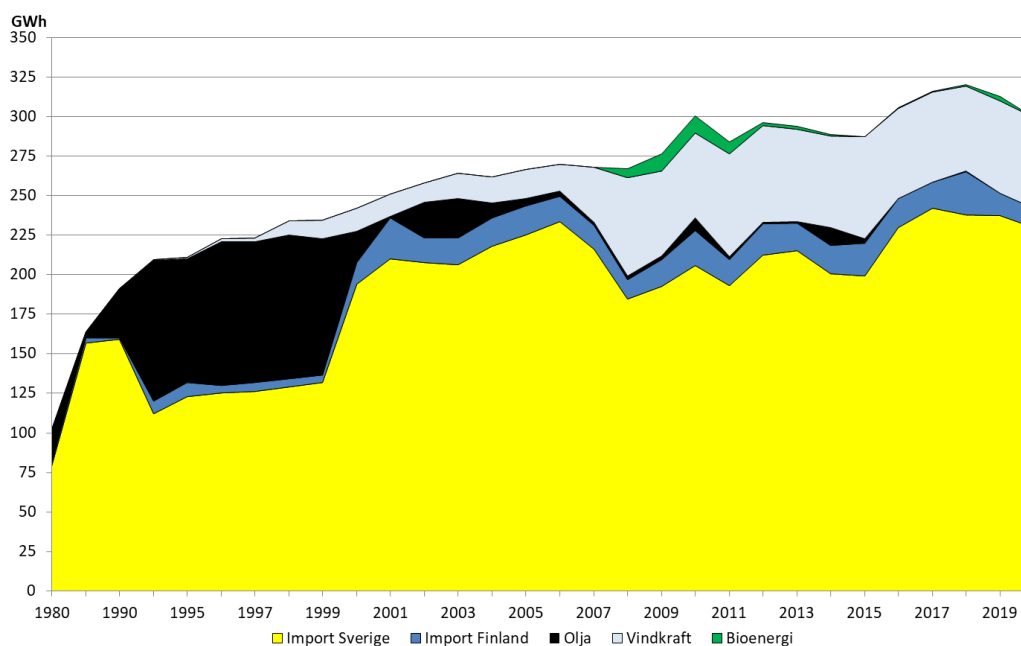
2. Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet eftersträvar att minska befolkningens påverkan på klimatet, exempelvis genom ökad användning av förnyelsebara energikällor samt ökad omfattning av det ekologiska jordbruket. Befolkningens påverkan på klimatet kan exempelvis skönjas i förändringar i det globala klimatsystemet, exempelvis en temperaturökning.

Elanskaffningen

Importen av elenergi från Sverige är fortsättningsvis mycket viktig för det åländska samhället. **Figur 1** visar den totala elanskaffningen till Åland åren 1980–2020. År 2020 importerades ca 230 GWh från Sverige (nästan 77 procent av den totala elanskaffningen till Åland), ca 12 GWh importerades från Finland medan 57 GWh producerades med hjälp av vindkraft. Produktionen av elenergi med hjälp av olja eller bioenergi är fortsättningsvis rätt så obetydlig.

Figur 1. Elanskaffningen 1980–2020, Gigawattimmar (GWh)

Källa: ÅSUB, Kraftnät Åland

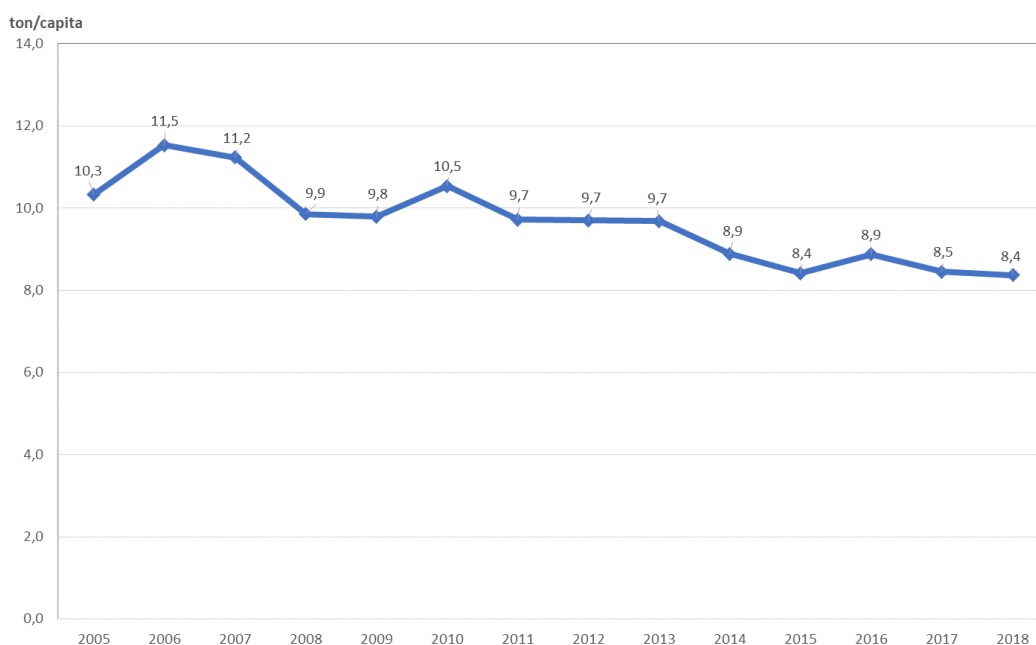
Andelen elenergi som importerats från Sverige har de senaste fem åren varit ganska konstant (ungefär 75–77 procent), samtidigt som andelen elenergi producerad med hjälp av vindkraft har minskat något sedan år 2015, främst på grund av minskad kapacitet (nedmonterade vindkraftverk). Mängden elenergi som importerats från Finland har under 2000-talet rört sig omkring 15–20 GWh per år, men har de två sista åren varit mindre än 15 GWh (ca 4,1 procents andel av den totala elanskaffningen år 2020).

Det beräknade utsläppet av koldioxidekvivalenter

Figur 2 presenterar Finlands Miljöcentrals (SYKE) beräkningar av utsläppet av koldioxidekvivalenter på Åland under åren 2005–2018. Det totala utsläppet av koldioxid var år 2018 ungefär 249 miljoner kilogram koldioxidekvivalenter, en ökning med ca 0,1 procent sedan år 2017. Jämfört med år 2005, då utsläppet var ca 276 miljoner kilogram koldioxidekvivalenter, har utsläppet dock minskat med ca 9,7 procent. Den främsta källan till utsläppet av koldioxid beräknas vara *vägtrafik* samt *sjötrafik* med ungefär 57,6 miljoner kilogram respektive 52,3 miljoner kilogram koldioxidekvivalenter

Fördelat på den åländska befolkningen var det beräknade koldioxidutsläppet år 2018 ca 8,4 ton koldioxidekvivalenter per capita, en minskning med ca 0,9 procent jämfört med år 2017. Jämfört med år 2005, då det beräknade utsläppet var ca 10,3 ton koldioxidekvivalenter per capita, har utsläppet per capita minskat med hela 16,8 procent.

Figur 2. Totalutsläpp av koldioxid år 2005–2018, koldioxidekvivalenter (ton) per capita

Källa: ÅSUB, Finlands Miljöcentral

Finlands Miljöcentral (SYKE) presenterade i början av år 2020 ett nytt system för utsläppsberäkning för alla kommuner i Finland. Det handlar om ett internationellt unikt beräkningssystem som möjliggör utläsning av kommunspecifika utsläppsdata utifrån målen för både EU och kommunerna. Det nya utsläppssystemet omfattar alla utsläpp i inventeringen av växthusgaser i Finland förutom processutsläppen från industrin och markanvändningssektorn. Beräkningen bygger på användning baserad på utsläpp från produktion i området, men vissa av aktiviteterna som orsakar utsläpp beräknas utifrån konsumtion, oavsett deras geografiska ursprung.

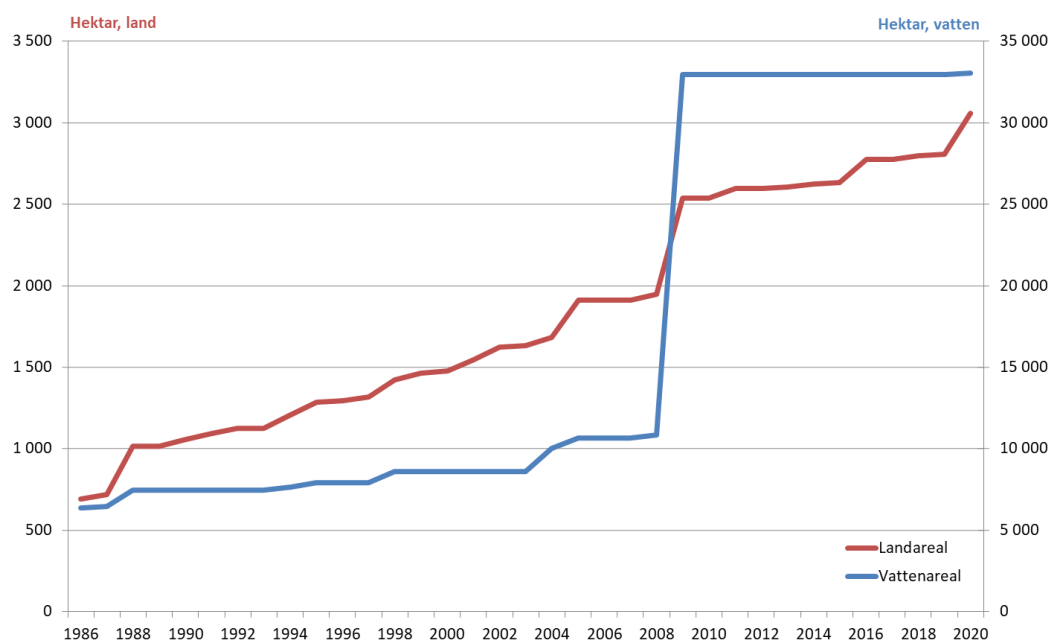
Observera att SYKE år 2020, i samband med publiceringen av 2018 års uppgifter, uppdaterade sin beräkningsmodell (till version 1.1) och reviderade samtidigt utsläppskalkylerna tillbaka till år 2005. Den största effekten av förändringarna av beräkningsmetoderna syns för Ålands del inom området sjötrafik.

I lag skyddade naturskyddsområden

Figur 3 visar de i lag skyddade naturskyddsområden på Åland år 1986–2020. De i lag skyddade naturskyddsområdena på Åland uppgick år 2020 till ca 3 057 hektar landareal och 33 049 hektar vattenareal. Uttryckt i procent av Ålands areal täcker naturskyddsområden ca 2,0 procent av landarealen och ca 2,8 procent av vattenarealen. Den kraftiga ökningen år 2009 beror främst på det nya naturreservatet Signilskär-Märket. Största delen av naturskyddsområdena är samhällsägda.

Från år 2019 till år 2020 ökade den skyddade landarealen med ca 249 hektar, medan vattenarealen ökade med ca 96 hektar. Ökningen härstammar från ett utökat samt ett nyinrättat naturskyddsområde i Sund.

Figur 3. I lag skyddade naturskyddsområden 1986–2020, hektar

Källa: ÅSUB, Ålands Landskapsregering

År 2020 fanns det dessutom tio i lag fredade naturminnen samt nio fågelskyddsområden på Åland.

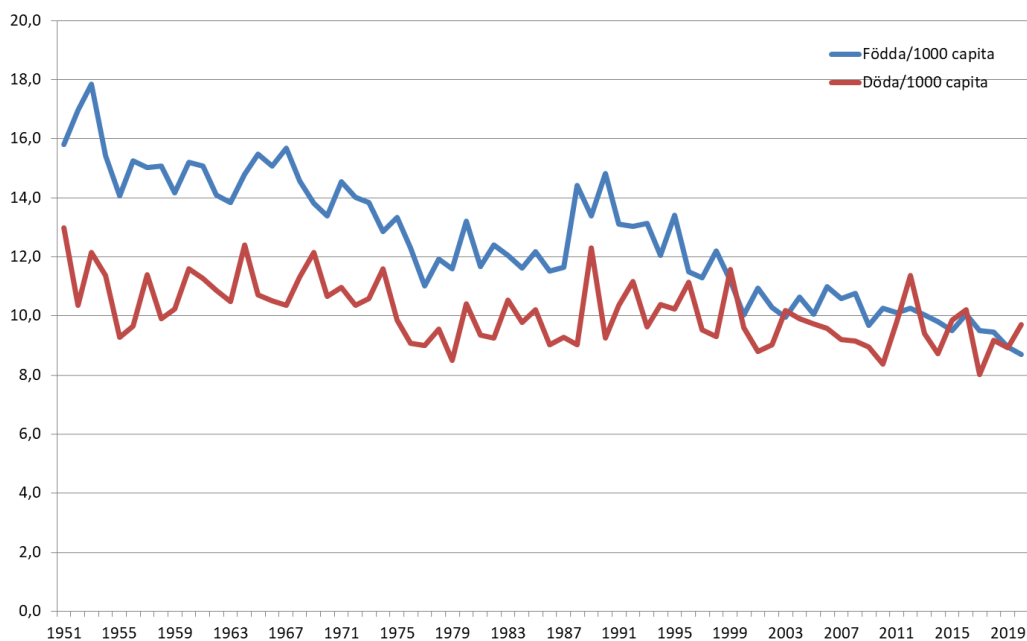
3. Social hållbarhet

Social hållbarhet innebär att den sociala tryggheten kan garanteras för hela befolkningen, från ung till gammal. Syftet är att främja befolkningens hälsa och funktionsförmåga. Med en god social hållbarhet ges förutsättningar för god utbildning, tillgång till arbete, fungerande social- och hälsovårdstjänster och så vidare.

Befolkningen blir äldre

Figur 4 illustrerar att Åland länge har haft ett nativitetsöverskott (födelseöverskott), men på senare tid har överskottet minskat (åren 1999, 2003, 2012, 2015, 2016 samt 2020 hade Åland ett nativitetsunderskott). Dödligheten har, mer eller mindre, hållit sig på ungefär samma nivå sedan 1951, medan nativiteten har minskat markant sedan 50-talet. I längden innebär detta att befolkningen på Åland blir äldre.

Figur 4. Födda och döda per 1000 medelbefolkning år 1951–2020

Källa: ÅSUB, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statistikcentralen

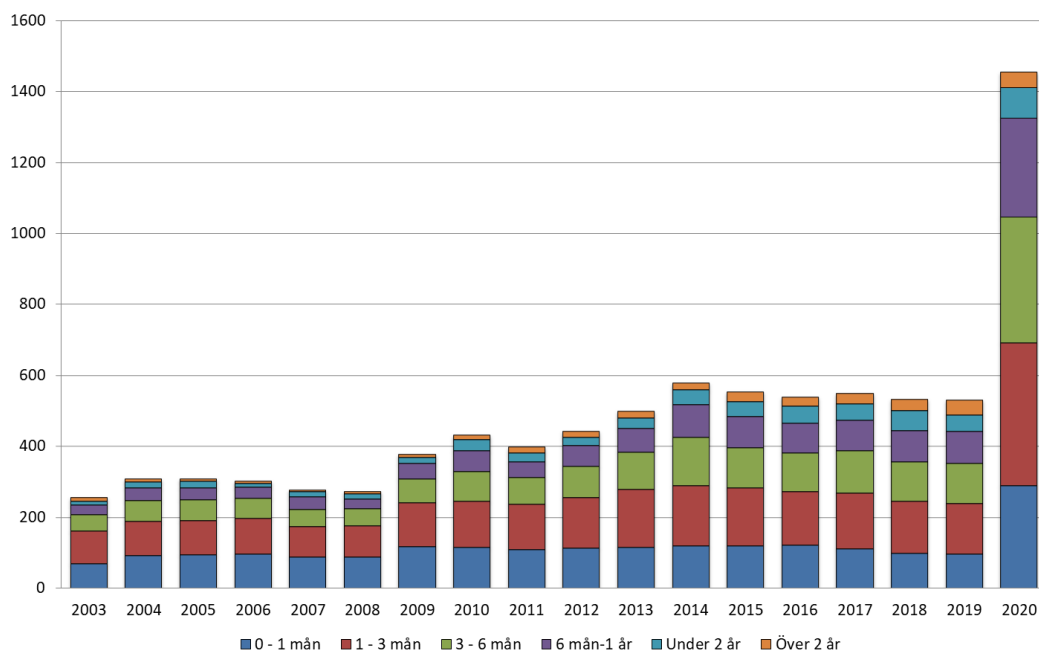
För att befolkningen i ett land skall öka, och inte minska, anses ett födelsetal på 2,1 per fertil kvinna vara nödvändigt (detta för att varje kvinna i snitt skall föda en flicka). I Europa är det i mycket få länder som födelsetalet idag är högre än 2,1, och på Åland har det de senaste åren varit ca 1,7.

Antal arbetslösa efter arbetslöshetens längd

Figur 5 nedan visar antalet arbetslösa arbetssökande och längden på arbetslösheten på Åland åren 2013–2020. Majoriteten av de arbetslösa får ett jobb inom sex månader, medan drygt 28 procent av de arbetslösa arbetssökande fick vänta längre än så år 2020. Mängden arbetslösa personer steg chockartat år 2020 på grund av restriktionerna till följd av coronapandemin.

Antalet arbetslösa arbetssökande som varit arbetslösa mindre än en månad har hållit sig på ungefär samma nivå mellan 2009 och 2019, medan grupperna med längre längd på arbetslösheten alla består av ett högre antal år 2019 än år 2009. Coronapandemin och dess inverkan på arbetsmarknaden gör att år 2020 inte går att jämföra med tidigare år.

Figur 5. Antal arbetslösa efter arbetslöshetens längd 2003–2020 (årsmedeltal)

Källa: ÅSUB, Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS)

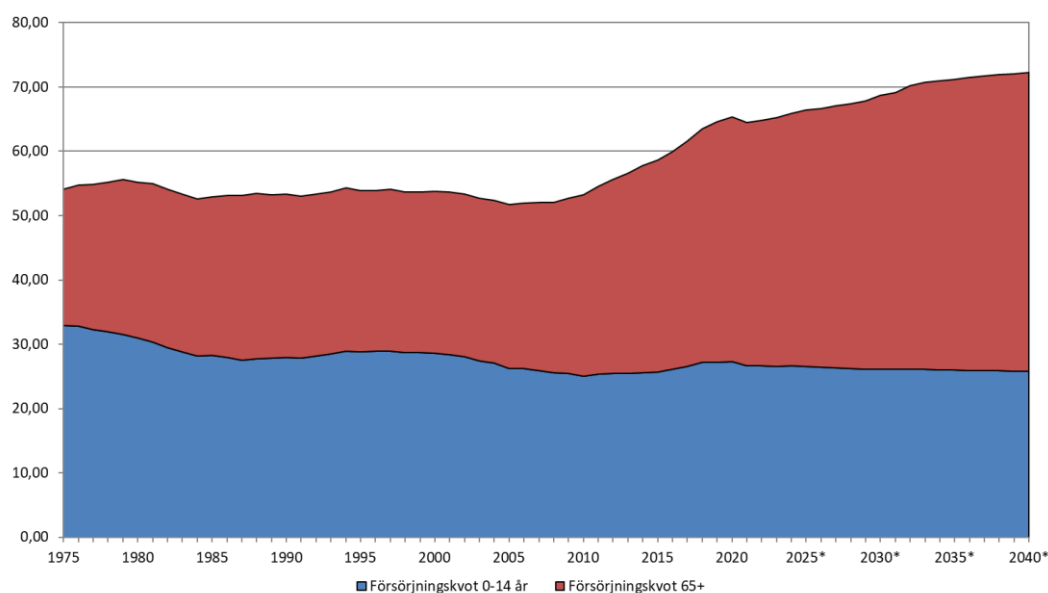
Som långtidsarbetslös räknas man när längden på arbetslösheten överstiger sex månader. Antalet arbetslösa personer ökade nästan med mer än 170 procent, men fördelningen på arbetslöshetens längd hölls nästan konstant. Största delen av de arbetslösa personerna har varit arbetslösa mellan en och tre månader (drygt en fjärdedel).

Demografisk försörjningskvot

Figur 6 nedan visar ett mått på försörjningskvot man kan använda sig av, den demografiska försörjningskvoten, där man beräknar antalet personer i åldern 0–14 år samt 65 år och äldre per antal personer i åldern 15–64 år (arbetsför befolkning).

Den demografiska försörjningskvoten på Åland var år 2020 ca 65,3, och den har visat en stadig ökning de senaste tio åren (den var 53,2 procent år 2010). Dessutom förväntas den demografiska försörjningskvoten på Åland fortsätta öka kraftigt fram till år 2040, då befolkningsprognosen tyder på en försörjningskvot på nästan 72,3. Framförallt är det andelen personer i åldern 65 år och äldre som förväntas öka.

Figur 6. Demografisk försörjningskvot år 1975–2040* (ÅSUBs befolkningsprognos år 2019)

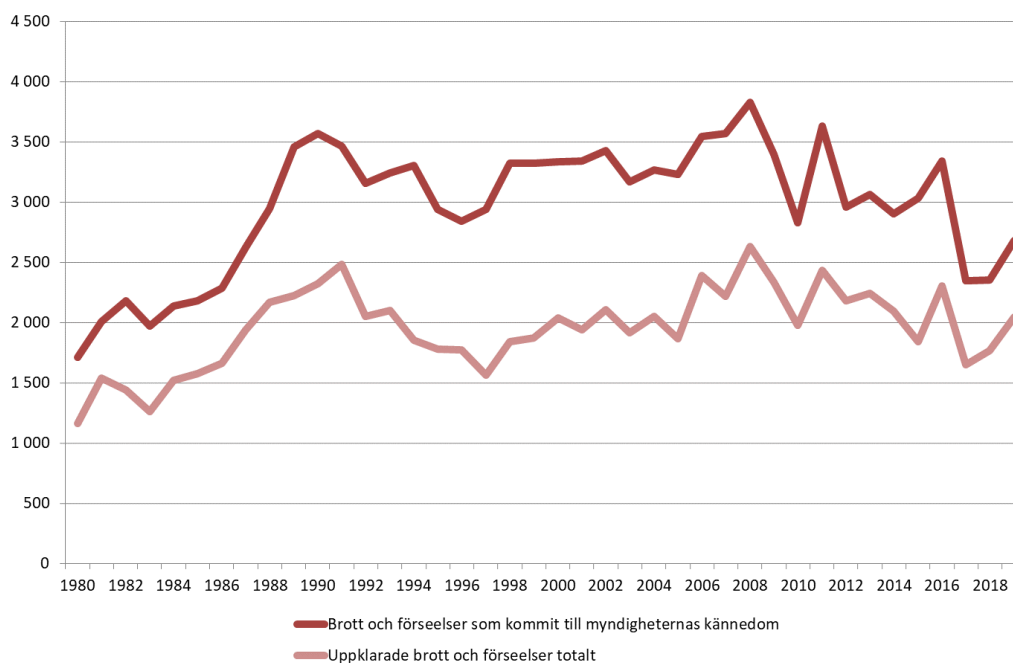
Källa: ÅSUB, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statistikcentralen

Uppgifterna för åren 2021–2040 är hämtade från Ålands statistik- och utredningsbyrås egen befolkningsprognos år 2019 (basscenario). Även Statistikcentralen gör en befolkningsprognos för Åland (från år 2019), där kan man utläsa att försörjningskvoten enligt Statistikcentralen förväntas vara ca 71,4 på Åland år 2040.

Brottslighet som kommit till myndigheternas kännedom samt uppklarade brott

Figur 7 illustrerar förekomsten av brottslighet som kommit polisen till kännedom, samt utvecklingen av antalet uppklarade brott åren 1980 till 2019. År 2019 har mängden brott har ökat något igen, efter en tydlig minskning åren 2017–2018. Sedan 1980 har i genomsnitt 66,2 procent av brotten klarats upp (brott och förseelser totalt). Medeltalet var ca 76,4 procent år 2019, en liten ökning från ca 75 procent år 2018.

Figur 7. Brotts och förseelser som kommit myndigheterna till kännedom samt uppklarade brott år 1980–2019

Källa: ÅSUB, Statistikcentralen

Statistiken har ändrats något de senare åren och uppgifterna i detta nyckeltal kan inte helt jämföras med tidigare publicerade uppgifter. Uppklaringsprocenten anger antalet brott (brott och förseelser totalt) som blivit uppklarade under ett visst år, i procent av antalet brott som har kommit till myndigheternas kännedom under samma år. Uppklaringsprocenten kan således teoretiskt bli högre än 100 procent. Uppklaringsprocenten för enbart strafflagsbrott är marginellt lägre.

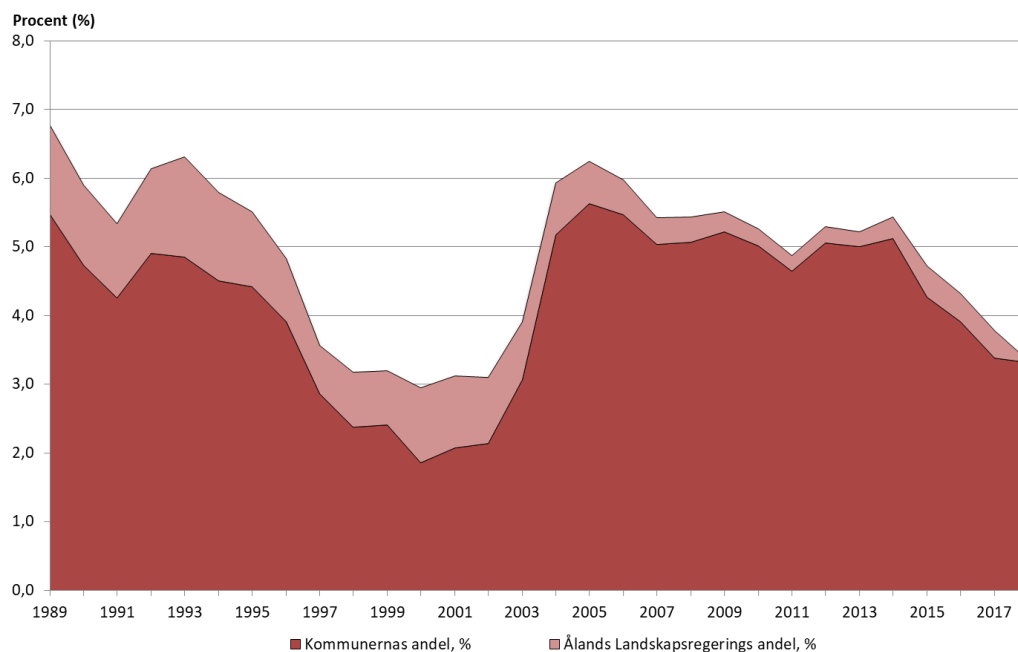
4. Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet avser ett samhälle där ekonomin fungerar, med god inkomst, bra välfärd och låg skuldsättning. Utmaningen är att skapa förutsättningar för näringslivet att utvecklas och frodas, ge befolkningen möjlighet att upprätthålla en god standard på välfärden och möjliggöra den offentliga sektorn att erbjuda livsnödvändiga tjänster och trygghet.

Den offentliga skulden i relation till Ålands BNP

Figur 8 illustrerar utvecklingen av den offentliga skulden på Åland i relation till Ålands BNP. Ålands landskapsregerings skuldbörda (skuldförbindelselån) håller sig under en procent av Ålands BNP. Vad gäller kommunernas skuldbörda började man i samband med konjunkturedgången i början av 90-talet att betala av sina skulder, men mellan åren 2002 och 2004 ökade den procentuella andelen av Ålands BNP igen, efter det har andelen sakta börjat sjunka igen. År 2018 var den offentliga skuldens andel av Ålands BNP ca 3,3 procent, kommunernas andel var 3,3 procent och Ålands landskapsregerings andel ca 0,0 procent.

Figur 8. Den offentliga skulden i relation till Ålands BNP 1989–2018

Källa: ÅSUB, Ålands Landskapsregering, kommunerna på Åland

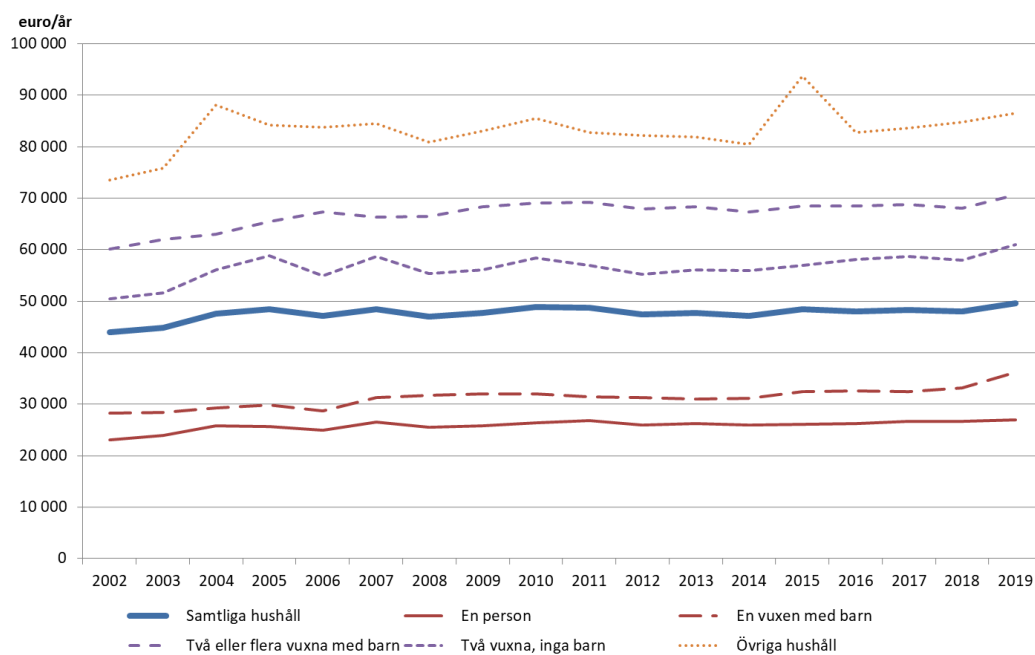
Uppgifterna är hämtade från boksluten för Ålands landskapsregering (skuldförbindelser) samt de åländska kommunerna (lånestock).

Hushållens disponibla inkomster

Figur 9 visar de åländska bostadshushållens disponibla inkomster efter hushållsstruktur. År 2019 hade de åländska hushållen i genomsnitt 49 500 euro/år i disponibel inkomst (2019 års pengar). Mest hade *övriga hushåll* med drygt 86 500 euro/år (övriga hushåll är hushåll som består av fler än två vuxna, men inga barn), och minst hade hushåll bestående av enbart en person, med knappt 27 000 euro/år.

Antalet bostadshushåll var 14 085 stycken år 2019, i dessa bostadshushåll bodde sammanlagt 29 274 personer. Bostadshushåll med enbart en person var den största gruppen på Åland, med 5 744 bostadshushåll. Flest antal personer finns i gruppen två eller flera vuxna med barn, omkring 11 000 personer (för närvarande går dessa uppgifter inte att ta fram på grund av förändrad rapportering hos Statistikcentralen). Den ovanligaste formen av bostadshushåll var en vuxen med barn med 543 bostadshushåll.

Figur 9. Hushållens disponibla inkomster efter bostadsstruktur 2002–2019

Källa: ÅSUB, Statistikcentralen

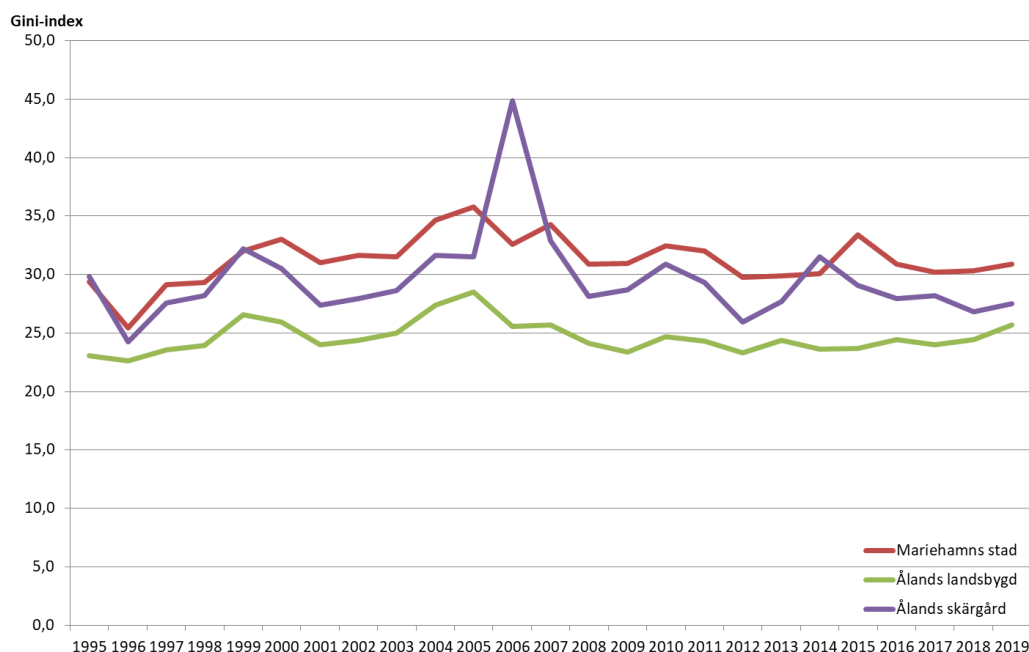
Disponibel inkomst definieras som bruttoinkomster minus betalda transfereringar (tex. direkta skatter och socialskyddsavgifter). Uppgifterna i euro har angetts i 2019 års pengar.

Inkomstskillnader (Gini-koefficient)

Figur 10 illustrerar inkomstskillnaderna i regionerna Mariehamn, landsbygden samt skärgården med hjälp av nyckeltalet Gini-koefficienten. De största inkomstskillnaderna finns normalt i Mariehamn där Gini-koefficienten år 2019 var 30,9. På landsbygden var Gini-koefficienten 25,7 och i skärgården 27,5. Ju högre värde desto större inkomstskillnader. Gini-koefficienten för hela Åland var ca 27,9 år 2019 (samma som i Finland). År 2019 ökade inkomstskillnaderna med 0,6 procentenheter i Mariehamn, med 1,3 procentenheter på landsbygden och med 0,7 procentenheter i skärgården.

Jämfört med Finland (27,9 år 2019) så är inkomstskillnader i Finland lägre än i Mariehamn, men högre än på Ålands landsbygd och i Ålands skärgård.

Figur 10. Inkomstskillnader (Gini-koefficient) år 1995–2019 efter ekonomisk region

Källa: ÅSUB, Statistikcentralen

Gini-koefficienten är det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader. Ju högre värde Gini-koefficienten får desto ojämnare är inkomsterna fördelade. Gini-koefficientens högsta möjliga värde är ett. Då får inkomsttagaren med de största inkomsterna alla inkomster. Gini-koefficientens lägsta möjliga värde är 0, då inkomsterna för alla inkomsttagare är lika stora.

I inkomstfördelningsstatistiken anges Gini-koefficienterna som procenttal (multiplicerat med 100). Gini-koefficienten beskriver relativa inkomstskillnader. Det sker inga ändringar i Gini-koefficienten, om inkomsterna för alla inkomsttagare ändras lika mycket procentuellt. Diagrammet ovan beskriver inkomstskillnaderna (Gini-koefficienten) för disponibla penninginkomster.

5. FN-indikatorer för hållbar utveckling

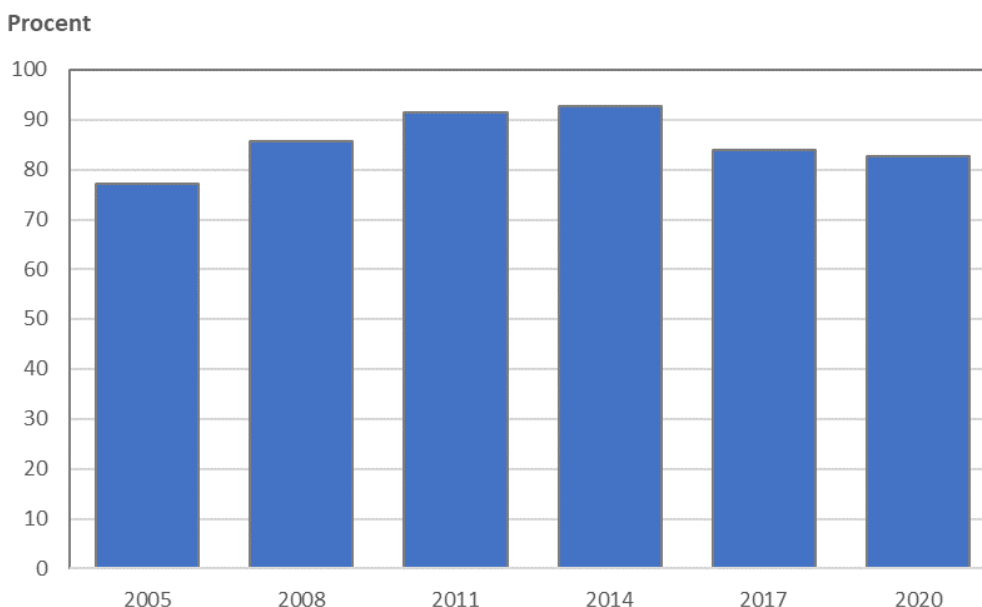
I detta avsnitt presenterar vi några utvalda indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling där vi i dagsläget har möjlighet att ta fram åländska data. FNs Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling omfattar inte mindre än 232 stycken indikatorer, vissa indikatorer bör redovisas per kön, ålder med mera varvid antalet vida överstiger 400 indikatorer.

Indikatorerna har tagits fram med utgångspunkt i FNs metodbeskrivningar, i vissa fall har det inte varit möjligt att följa metodiken exakt – detta har i så fall specificerats i fotnoter. Observera att Ålands småskalighet gör att enstaka händelser i många fall syns mycket tydligt i indikatorerna. För närvarande finns det inte data för Åland till samtliga FN-indikatorer. ÅSUB fortsätter att komplettera uppgifterna genom att undersöka nya datakällor för Åland.

4.c.1.bc Andelen lärare som uppfyller kraven på pedagogisk utbildning för att undervisa på grundskolenivå

Diagrammet nedan visar behörighetsgraden bland grundskolelärarna på Åland. Efter att ha ökat mellan 2005 och 2014, minskade behörighetsgraden bland grundskolelärarna och år 2020 är ungefär 83 procent av lärarna på denna nivå behöriga. I jämförelse med 2014 är det framförallt de heltidsanställda timplärarnas behörighetsgrad som minskat.

Figur 11. Andelen behöriga lärare i grundskolan 2005–2020

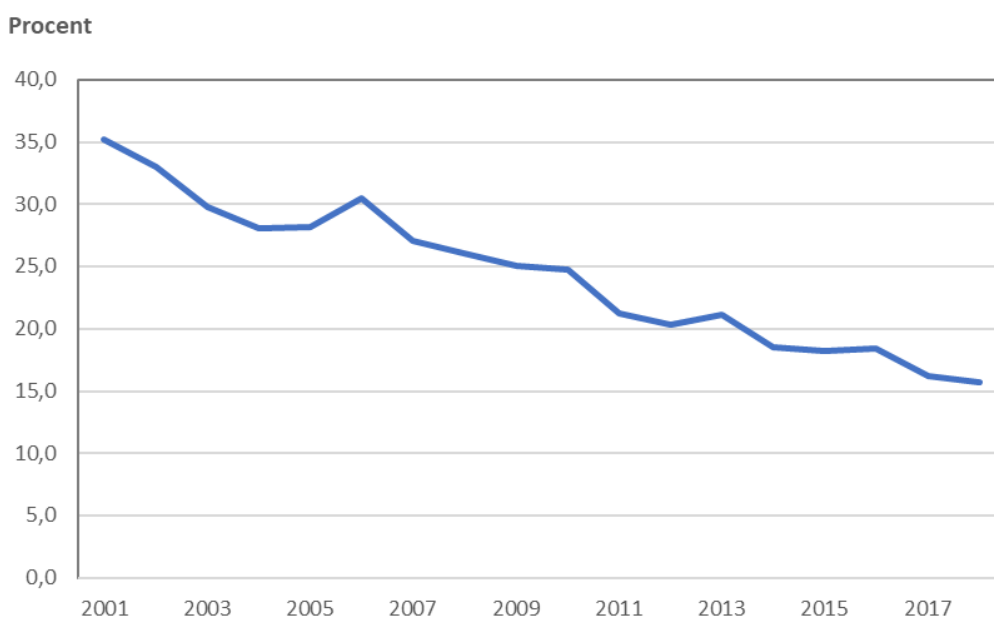
Källa: ÅSUB, Skolorna på Åland

Alla lärare inom *naturvetenskapliga* och *samhällsvetenskapliga* ämnen, samt *engelska* är behöriga, undervisningsämnet med lägst andel behöriga är *hemkunskap*.

8.9.1.a Turismens direkta bidrag till BNP (som andel av total BNP, %)

Diagrammet nedan illustrerar turismens andel av bruttonationalprodukten till baspris. År 2018 var turismens totala andel av BNP ca 15,7 procent (16,3 % år 2017). Landturismen beräknades till ca 2,7 procent medan sjöturismen stod för ca 13,1 procent. Landturismens andel minskade med 0,1 procentenheter jämfört med år 2017, medan sjöturismens andel minskade med 0,4 procentenheter.

Figur 12. Turismens andel av BNP år 2001–2018

Källa: ÅSUB

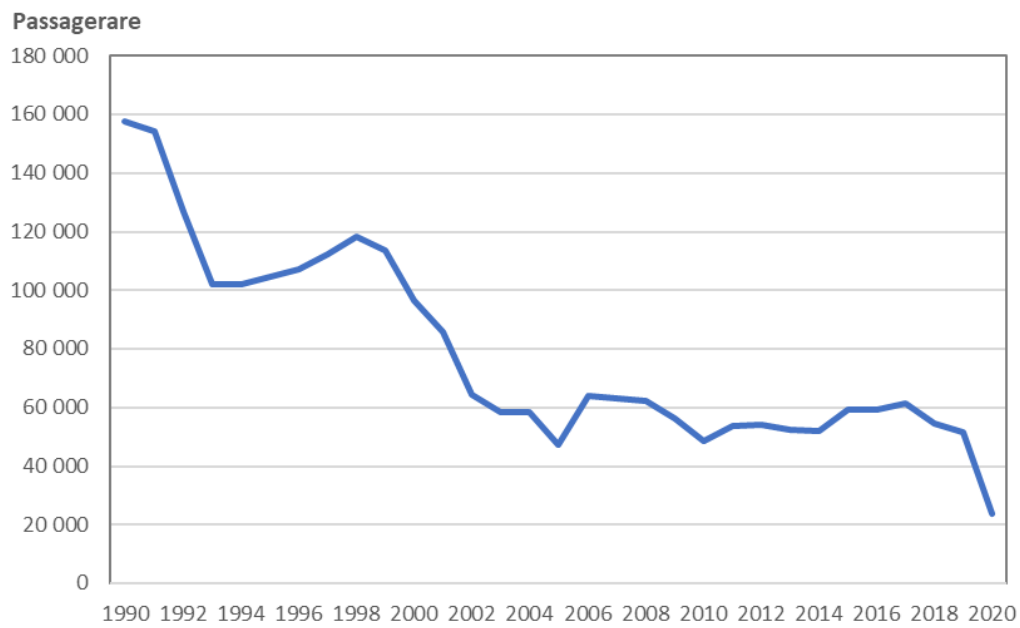
Turismens andel av bruttonationalprodukten är beräknade utgående från den utredning ÅSUB år 2019 gjorde på uppdrag av Ålands landskapsregering och Visit Åland (ÅSUB Rapport 2019:2).

9.1.2.g Flygtransport (inrikes samt utrikes total), passagerare

Denna indikator visar hur stor passagerarmängden till och från Åland med flyg varit mellan åren 1990 och 2020. Mängden passagerare på Mariehamns flygplats visar en sjunkande trend sedan år 1990. Lägsta noteringen var år 2020, mycket på grund av coronapandemin och tillhörande restriktioner, endast knappt 24 000 passagerare reste med flyg under året.

Av mängden passagerare handlar största mängden av inrikes passagerare (mellan Åland och Finland), år 2020 reste 76 procent av passagerarna inrikes, och endast 24 procent reste utrikes. I början av tidserien var andelen inrikes passagerare ännu högre.

Figur 13. Trafiken på Mariehamns flygplats, mängden passagerare år 1990–2020

Källa: ÅSUB, Luftfartsverket, Finavia

Förteckning över nyckeltal

Nedan följer en förteckning av de nyckeltal som finns på vår hemsida (<https://www.asub.ax/sv/temaomraden/hallbar-utveckling>), nyckeltalen uppdateras löpande när ny information finns tillgänglig.

Ekologisk hållbarhet

- [Elanskaffningen 1980–2020, Gigawattimmar \(GWh\)](#)
- [Produktion av el med vindkraft 1994–2020 \(GWh\)](#)
- [Försäljningen av några vanliga oljeprodukter på Åland 1980–2019](#)
- [Det beräknade koldioxidutsläppet från försäljningen av några vanliga oljeprodukter på Åland 1980–2019](#)
- [Den privata konsumtionens utsläpp av koldioxid år 2015](#)
- [Det beräknade utsläppet av koldioxidekvivalenter år 2005–2018](#)
- [Vattendragsbelastningen på Åland 1987–2018](#)
- [Vattenförsörjningen på Åland 1985–2019](#)
- [Slemmernes islossning 1958–2021](#)
- [Medeltemperatur per månad 1961–2021](#)
- [Årlig nederbörd, mm 1977–2020](#)
- [Vindhastighet och -riktning 1983–2020](#)
- [I lag skyddade naturskyddsområden 1986–2020, hektar](#)
- [Antal fridlysta arter på Åland enligt LF om naturvård 12.11.1998/113](#)
- [Andel åkermark med ekologisk odling på Åland 1995–2020](#)
- [Uppkommet avfall på Åland per capita \(medelbefolkning\) år 2004–2018](#)

Social hållbarhet

- [Relativ förändring i befolkningen i olika regioner 1970–2020, procent](#)
- [Befolkningen blir äldre \(födda och döda per 1000 medelbefolkning\) 1951–2020](#)
- [Döda efter de vanligaste underliggande dödsorsakerna per 1 000 av medelbefolkningen 1971–2019](#)
- [Befolkning enligt ålder och kön 31.12.2020, % \(befolkningspyramid\)](#)
- [Befolkningstillväxten efter åldersgrupp 1975–2040 \(2021–2040 = prognos\)](#)
- [Förväntad medellivslängd vid födseln 1996–2019](#)
- [Arbetslösa efter arbetslöshetens längd 2003–2020 \(årsmedeltal\)](#)
- [Risken för arbetslöshet år 2019*](#)
- [Det relativa sysselsättningstalet 1987–2018](#)
- [NEET:s - Andelen unga som inte arbetar, studerar eller fullgör värnplikt \(i åldern 15–24 år\) åren 2008–2018](#)
- [Ekonomisk försörjningskvot 1987–2018 \(icke-arbetande per 100 sysselsatta\) \(jmf med Finland\)](#)
- [Demografisk försörjningskvot 1975–2040 \(prognos 2021–2040\)](#)
- [Niondeklassisters verksamhet efter grundskolestudierna 2020](#)
- [Brott som kommit till polisens kännedom samt uppklarade brott år 1980–2019](#)
- [Valdeltagandet i kommunal-, lagtings- samt riksdagsval på Åland \(%\) 1971–2019](#)

[Rörligt diagram: Befolkningspyramid 1975–2040](#)

[Rörlig karta: Befolkningen 1910–2020](#)

[Rörlig karta: Det relativa arbetslöshetstalet 1996–2020](#)

[Rörlig karta: Det relativa sysselsättningstalet 1987–2018](#)

[Rörlig karta: Demografisk försörjningskvot 1975–2040](#)

Ekonomisk hållbarhet

[BNP per capita \(köpkraftskorrigerat\) 1995–2018](#)

[Den offentliga skulden i relation till Ålands BNP 1989–2018](#)

[Hushållens disponibla inkomst efter bostadsstruktur 2002–2018](#)

[Genomsnittlig totalförtjänst 2002–2018](#)

[Hushållens skuldsättning 2002–2019](#)

[Inkomstskillnader \(Ginikoefficienter\) 1995–2019](#)

[Risken för ekonomiskt utsatt bostadshushållsbefolkning år 1998–2019](#)

[Gender Inequality Index \(GII\) 2018](#)

FN-indikatorer för hållbar utveckling

1.1.1 --- Andel av befolkningen som lever under den internationella fattigdomsgränsen, %

2.4.1 --- Andelen jordbruksareal som brukas med ekologiskt jordbruk, %

3.1.1 --- Mödradödlighet

3.2.1 --- Dödlighet för barn under fem år

3.3.1 --- Antalet nya fall av HIV per 1 000 invånare

3.3.2 --- Antalet nya fall av tuberkulos per 100 000 invånare

3.4.1.a --- Dödlighet på grund av hjärtsjukdomar, cancer, diabetes eller kroniska sjukdomar i luftvägarna; Totalt

3.4.1.b --- Dödlighet på grund av hjärtsjukdomar, cancer, diabetes eller kroniska sjukdomar i luftvägarna; Män

3.4.1.c --- Dödlighet på grund av hjärtsjukdomar, cancer, diabetes eller kroniska sjukdomar i luftvägarna; Kvinnor

3.4.2.a --- Dödlighet i självmord; Totalt

3.4.2.b --- Dödlighet i självmord; Män

3.4.2.c --- Dödlighet i självmord; Kvinnor

3.6.1 --- Antal döda i trafikolyckor per 100 000 invånare

3.7.2.a --- Antalet tonårsfödslar per 1 000 Kvinnor; i åldern 10-14 år

3.7.2.b --- Antalet tonårsfödslar per 1 000 Kvinnor; i åldern 15-19 år

4.2.2 --- Deltagande i organiserat lärande (året före obligatorisk skolstart)

4.a.1.a --- Andelen skolor med tillgång till, %; (a) elektricitet

4.a.1.b --- Andelen skolor med tillgång till, %; (b) internet för pedagogiska syften

4.a.1.c --- Andelen skolor med tillgång till, %; (c) datorer för pedagogiska syften

4.a.1.d --- Andelen skolor med tillgång till, %; (d) anpassad infrastruktur och material för elever med funktionsnedsättning

4.a.1.e --- Andelen skolor med tillgång till, %; (e) dricksvatten

4.a.1.f --- Andelen skolor med tillgång till, %; (f) separata sanitetsutrymmen för

Kvinnor

- 4.a.1.g --- Andelen skolor med tillgång till, %; (g) grundläggande handtvätt
- 4.c.1.bc --- Andelen lärare som uppfyller kraven på pedagogisk utbildning för att undervisa på grundskolenivå, %
- 4.c.1.d --- Andelen lärare som uppfyller kraven på pedagogisk utbildning för att undervisa på gymnasialstadiet, %
- 5.5.1.a --- Andelen platser som innehas av kvinnor i lagtinget, %
- 5.5.1.b --- Andelen platser som innehas av kvinnor i kommunfullmäktige, %
- 5.5.2.a --- Andelen kvinnor i chefsposition, %
- 5.5.2.b --- Andelen kvinnor i ledande befattning eller mellanchefsposition, %
- 5.6.2 --- Andelen länder med lagar och förordningar som garanterar fulla och lika rättigheter för Kvinnor och Män i åldrarna 15 år och äldre till sexuell och reproduktiv hälsovård, information och utbildning
- 6.1.1 --- Andel av befolkningen som använder säkert hanterat dricksvatten, %
- 7.1.1 --- Andel av befolkningen med tillgång till elektricitet, %
- 8.1.1 --- Årlig tillväxt i real BNP per capita
- 8.2.1 --- Årlig tillväxt i real BNP per sysselsatt
- 8.5.2.a --- Relativt arbetslöshetstal; Totalt
- 8.5.2.b --- Relativt arbetslöshetstal; Män
- 8.5.2.c --- Relativt arbetslöshetstal; Kvinnor
- 8.5.2.d --- Relativt arbetslöshetstal; 15-24 år
- 8.5.2.e --- Relativt arbetslöshetstal; 25-34 år
- 8.5.2.f --- Relativt arbetslöshetstal; 35-44 år
- 8.5.2.g --- Relativt arbetslöshetstal; 45-54 år
- 8.5.2.h --- Relativt arbetslöshetstal; 55-64 år
- 8.6.1 --- Andelen ungdomar (15–24 år) som varken arbetar eller studerar (NEETs), %
- 8.9.1.a --- Turismens direkta bidrag till BNP som andel av total BNP, %
- 8.9.1.b --- Turismens direkta bidrag till BNP, ökningstakt %
- 9.1.1 --- Andel av befolkningen på landsbygden som bor inom 2 km från en väg som är farbar året om, %
- 9.1.2.f --- Flygtransport (inrikes samt utrikes totalt), frakt, ton
- 9.1.2.g --- Flygtransport (inrikes samt utrikes totalt), passagerare
- 9.2.1.a --- Tillverkningsindustrins förädlingsvärde som andel av BNP, %
- 9.2.1.b --- Tillverkningsindustrins förädlingsvärde per capita, USD
- 9.2.2 --- Sysselsatta inom tillverkningsindustrin som andel av den totala sysselsättningen, %
- 9.4.1 --- Koldioxidutsläpp per BNP, kilogram CO₂/USD
- 10.4.1 --- Andel av BNP som går till löner och sociala avgifter, %
- 12.6.1 --- Antalet företag som publicerar hållbarhetsrapporter
- 14.5.1 --- Täckning av skyddade områden i förhållande till marina områden
- 15.1.1 --- Skogsmark som andel av total landareal, %
- 16.1.1 --- Antalet mordoffer per 100 000 invånare
- 16.10.1 --- Antalet verifierade fall av mord, kidnappningar, försvinnanden, frihetsberövanden samt tortyr av journalister, fackligt engagerade och personer som arbetar med Mänskliga rättigheter
- 17.19.2.b --- Länder som har uppnått 100 procent registrering av födselar och 80 procent registrering av dödsfall